

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΙΜΩΔΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

Αθήνα: 22.02.2023

Αριθ. Πρωτ.: 265/55812

Ταχ. Δ/ση : Βερανζέρου 46
 Ταχ. Κώδικας : 104 38 Αθήνα
 Πληροφορίες : Μ. Χριστοπανου
 Τηλέφωνο : 210 2124106
 e-mail : mchristopanou@minagric.gr

ΠΡΟΣ: Αποδέκτες Πίνακα Διανομής

ΘΕΜΑ: Πρόγραμμα Επιτήρησης, Ελέγχου και Εκκρίζωσης της Σπογγώδους Εγκεφαλοπάθειας των Βοοειδών (ΣΕΒ) για το έτος 2023

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 999/2001 για τη «θέσπιση κανόνων πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ορισμένων Μεταδοτικών Σπογγωδών Εγκεφαλοπαθειών» όπως αυτός τροποποιήθηκε τελευταία και ισχύει.
2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 429/2016 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016 σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους των ζώων και για την τροποποίηση και την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της υγείας των ζώων («νόμος για την υγεία των ζώων»).
3. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για την «υγιεινή των τροφίμων».
4. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 853/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον «καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης» όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει.
5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017 για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία των φυτών και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, για την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 999/2001, (ΕΚ) αριθ. 396/2005, (ΕΚ)

αριθ. 1069/2009, (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, (ΕΕ) αριθ. 652/2014, (ΕΕ) 2016/429 και (ΕΕ) 2016/2031, των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1099/2009 και των οδηγιών του Συμβουλίου 98/58/ΕΚ, 1999/74/ΕΚ, 2007/43/ΕΚ, 2008/119/ΕΚ και 2008/120/ΕΚ και για την κατάργηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004, των οδηγιών του Συμβουλίου 89/608/ΕΟΚ, 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ, 91/496/ΕΟΚ, 96/23/ΕΚ, 96/93/ΕΚ και 97/78/ΕΚ και της απόφασης 92/438/ΕΟΚ του Συμβουλίου (κανονισμός για τους επίσημους ελέγχους).

6. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2019/627 της Επιτροπής της 15ης Μαρτίου 2019 περί καθορισμού ενιαίων πρακτικών ρυθμίσεων για τη διενέργεια των επίσημων ελέγχων στα προϊόντα ζωικής προέλευσης που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2074/2005 της Επιτροπής όσον αφορά τους επίσημους ελέγχους.

7. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, περί «υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1774/2002» (κανονισμός για τα ζωικά υποπροϊόντα).

8. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 142/2011 της Επιτροπής, της 25ης Φεβρουαρίου 2011, για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την εφαρμογή της οδηγίας 97/78/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένα δείγματα και τεμάχια που εξαιρούνται από κτηνιατρικούς ελέγχους στα σύνορα οι οποίοι αναφέρονται στην εν λόγω οδηγία.

9. Τον Νόμο 4235/2014 (Α' 32) «Διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών και της υγείας και προστασίας των ζώων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων».

10. Τις διατάξεις του άρθρου 1 του Π.Δ. 133/1992 (Α' 66), «Επιβολή υγειονομικών και λοιπών μέτρων για την προστασία και εξυγίανση της κτηνοτροφίας από λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα».

11. Την Απόφαση 2009/719/ΕΚ της Επιτροπής που επιτρέπει σε ορισμένα κράτη μέλη να αναθεωρήσουν τα ετήσια προγράμματά τους για την παρακολούθηση της ΣΕΒ.

12. Το Π.Δ. 84/2019 (Α' 123) «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων».

13. Το Π.Δ. 68/2021 (Α' 155) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρώτριας Υπουργού και Υφυπουργών».

14. Την με αριθ. 6310/09.09.2021 απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Συμεών Κεδίκογλου» (Β' 4190).

15. Το Π.Δ. 8/2022 (Α' 19) «Διορισμός Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων».

16. Την Υ.Α. 805/127282/13.05.2022 (Β' 2515) «Πρόγραμμα Επιτήρησης, Ελέγχου και Εξάλειψης της Σπογγώδους Εγκεφαλοπάθειας των Βοοειδών (ΣΕΒ) για το έτος 2022».

17. Το γεγονός ότι, από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται επιπρόσθετη δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, πέραν αυτής που για το έτος 2023 θα εγκριθεί στο πλαίσιο του προγράμματος εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου της χώρας, (διερεύνηση, πρόληψη, επιτήρηση, έλεγχος, εκκρίζωση, έκτακτες επεμβάσεις) και εφαρμογής των ισχυουσών ειδικών κτηνιατρικών διατάξεων, με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και θα καλυφθεί από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

18. Την από 17/01/2023 εισήγηση της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων.

Αποφασίζουμε

Άρθρο 1

Διάρκεια – Σκοποί – Στόχοι

Με την παρούσα απόφαση:

(α) Εγκρίνεται η εφαρμογή του Προγράμματος Επιτήρησης, Ελέγχου και Εκρίζωσης της Σπογγώδους Εγκεφαλοπάθειας των Βοοειδών (ΣΕΒ) σε όλη την Ελληνική Επικράτεια για το έτος **2023**.

(β) Καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του Προγράμματος Επιτήρησης, Ελέγχου και Εκρίζωσης της Σπογγώδους Εγκεφαλοπάθειας των Βοοειδών (ΣΕΒ) σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 999/2001, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Σκοποί του προγράμματος είναι:

(α) Η προστασία της δημόσιας υγείας, της υγείας των ζώων και της κτηνοτροφικής δραστηριότητας στη χώρα, με την αποτροπή της εισόδου του αιτιολογικού παράγοντα της ΣΕΒ στη διατροφική αλυσίδα του ανθρώπου και των ζώων.

(β) Η διατήρηση του υγειονομικού καθεστώτος της χώρας ως «ελεγχόμενου κινδύνου ως προς τη ΣΕΒ» και εν συνεχεία η βελτίωση αυτού σε «αμελητέου κινδύνου», όπως αυτό αξιολογείται βάσει των οριζόμενων στο κεφάλαιο Γ του παραρτήματος II του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 999/2001, από τον Παγκόσμιο Οργανισμό για την Υγεία των Ζώων (WOAH).

Για την επίτευξη των παραπάνω σκοπών οι επιμέρους **στόχοι** του προγράμματος είναι:

(α) Η συστηματική έρευνα και η έγκαιρη εργαστηριακή διάγνωση, με την εφαρμογή κατάλληλων εργαστηριακών τεχνικών, της Σπογγώδους Εγκεφαλοπάθειας των Βοοειδών (ΣΕΒ) στο ζωικό πληθυσμό της χώρας.

(β) Η επαγρύπνηση για τον έγκαιρο εντοπισμό όλων των κλινικών υποψιών και η συστηματική κλινική, επιδημιολογική και εργαστηριακή διερεύνηση αυτών.

(γ) Επί θετικού αποτελέσματος, η εξάλειψη της διαπιστωθείσας εστίας ΣΕΒ, καθώς και ο έλεγχος και η αποτροπή εισόδου του αιτιολογικού παράγοντα της ΣΕΒ στη διατροφική αλυσίδα του ανθρώπου και των ζώων.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας Απόφασης ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 3 και του παραρτήματος I του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 999/2001, όπως τροποποιήθηκε τελευταία και ισχύει, και ειδικότερα:

(α) **Μεταδοτικές Σπογγώδεις Εγκεφαλοπάθειες (ΜΣΕ)** είναι όλες οι Μεταδοτικές Σπογγώδεις Εγκεφαλοπάθειες πλην εκείνων που προσβάλλουν τον άνθρωπο.

(β) **Σπογγώδης Εγκεφαλοπάθεια των Βοοειδών (ΣΕΒ)** είναι η περίπτωση Μεταδοτικής Σπογγώδους Εγκεφαλοπάθειας (ΜΣΕ) η οποία εμφανίζεται στα βοοειδή. Ο αιτιολογικός παράγοντας είναι η πρωτεΐνη Prion που ομοιάζει προς αυτήν που προκαλεί την Τρομώδη Νόσο στα μικρά μηρυκαστικά.

(γ) **Ζώα “Κλάσης” (cohort)** είναι μία ομάδα βοοειδών η οποία περιλαμβάνει:

(γα) τα ζώα που γεννήθηκαν στο ίδιο κοπάδι με το ασθενές βοοειδές κατά τους δώδεκα μήνες πριν ή μετά την ημερομηνία γέννησης του ασθενούς ζώου και

(γβ) τα ζώα που οποιαδήποτε στιγμή, κατά το πρώτο έτος της ζωής τους, εκτράφηκαν μαζί με ασθενές βοοειδές, κατά το πρώτο έτος της ζωής του.

(δ) **Αυτόχθονο Κρούσμα ΣΕΒ** είναι το κρούσμα Σπογγώδους Εγκεφαλοπάθειας των Βοοειδών για το

οποίο δεν έχει αποδειχθεί σαφώς ότι οφείλεται σε μόλυνση πριν από την εισαγωγή του ζωντανού ζώου.

(ε) **Κρούσμα ΣΕΒ** είναι το κρούσμα που έχει επιβεβαιωθεί σε εθνικό εργαστήριο αναφοράς, σύμφωνα με τις μεθόδους και τα πρωτόκολλα που αναφέρονται στο σημείο 3.1 α) και β) του κεφαλαίου Γ του παραρτήματος Χ του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 999/2001.

(στ) **Κρούσμα Κλασικής ΣΕΒ** είναι το κρούσμα ΣΕΒ που ταξινομείται ως τέτοιο σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται από τη μέθοδο του εργαστηρίου αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ταξινόμηση των παθογόνων παραγόντων των ΜΣΕ που απομονώνονται στα βοοειδή.

(ζ) **Κρούσμα Άτυπης ΣΕΒ** είναι το κρούσμα ΣΕΒ που δεν μπορεί να ταξινομηθεί ως κρούσμα κλασικής ΣΕΒ σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται από τη μέθοδο του εργαστηρίου αναφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ταξινόμηση των παθογόνων παραγόντων των ΜΣΕ που απομονώνονται στα βοοειδή.

(η) **Ενεργητική επιτήρηση** ορίζεται η επιτήρηση η οποία περιλαμβάνει τον έλεγχο των ζώων για τα οποία δεν έχει δηλωθεί υποψία ότι έχουν προσβληθεί από ΜΣΕ, δηλαδή υγιή ζώα που προορίζονται για σφαγή για ανθρώπινη κατανάλωση, ζώα που οδηγούνται σε επείγουσα σφαγή, ζώα για τα οποία προέκυψαν ευρήματα κατά τον προ της σφαγής έλεγχο (ante mortem), νεκρά ζώα (ανεξαρτήτως αιτίας θανάτου), ζώα που οδηγούνται σε υποχρεωτική θανάτωση λόγω εμφάνιση κρούσματος ΣΕΒ προκειμένου να προσδιορισθούν η εξέλιξη και ο επιπολασμός της ΣΕΒ σε ολόκληρη την Χώρα ή μια περιοχή.

(θ) **Παθητική Επιτήρηση** ορίζεται η επιτήρηση η οποία περιλαμβάνει τη δήλωση όλων των ζώων για τα οποία υπάρχει υποψία ότι έχουν προσβληθεί από ΜΣΕ και τον υποχρεωτικό εργαστηριακό έλεγχο αυτών, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι ΜΣΕ δεν μπορούν να αποκλεισθούν με κλινική διερεύνηση.

(ι) **Υποψία ΜΣΕ** τίθεται όταν ένα ζωντανό, σφαγμένο ή νεκρό ζώο παρουσιάζει ή έχει παρουσιάσει νευρολογικές διαταραχές ή διαταραχές της συμπεριφοράς ή προοδευτική υποβάθμιση της γενικής του κατάστασης που συνδέεται με προσβολή του κεντρικού νευρικού συστήματος, και για το οποίο οι πληροφορίες που συλλέγονται από την κλινική εξέταση, την ανταπόκριση σε θεραπευτική αγωγή, τη νεκροψία – νεκροτομή και την εργαστηριακή εξέταση πριν ή μετά τον θάνατο, δεν επιτρέπουν άλλη διάγνωση. Επιπλέον, υποψία ΜΣΕ τίθεται και επί θετικού αποτελέσματος μιας ειδικής ταχείας ανοσολογικής δοκιμής.

(ια) **Ταχείες Δοκιμές** είναι οι διαγνωστικές μέθοδοι που περιγράφονται στο Παράρτημα Χ του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 999/2001, καθώς και στο Παράρτημα Ι της παρούσας, τα αποτελέσματα των οποίων γίνονται γνωστά εντός 24 ωρών.

(ιβ) **Εγχειρίδιο Οδηγιών Εφαρμογής του Προγράμματος της ΣΕΒ** είναι το ειδικό έντυπο υλικό του Τμήματος Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Δ/νσης Υγείας των Ζώων που περιλαμβάνει κατευθυντήριες οδηγίες και υποδείγματα εγγράφων που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της εφαρμογής του Προγράμματος ΣΕΒ.

Άρθρο 3

Αρχές και Φορείς εμπλεκόμενοι στο Πρόγραμμα – Αρμοδιότητες & Υποχρεώσεις

Στον σχεδιασμό και την εφαρμογή του Προγράμματος συμμετέχουν οι ακόλουθες Αρχές και Φορείς, με τις αντίστοιχες κατά περίπτωση υποχρεώσεις και αρμοδιότητες:

1. Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Κεντρική

Αρμόδια Αρχή)

- (α) Μεριμνά για τον συντονισμό και την διαχείριση του Προγράμματος σε ολόκληρη την Χώρα, τόσο κατά τις επιμέρους διατάξεις του, όσο και στο σύνολό του.
- (β) Ορίζει ως υπεύθυνο του Προγράμματος έναν κτηνίατρο, υπάλληλο του Τμήματος, με Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
- (γ) Σε συνεργασία με τις Αρχές και τους Φορείς του παρόντος άρθρου, συλλέγει, επεξεργάζεται και ερμηνεύει τα κλινικά, εργαστηριακά και επιδημιολογικά στοιχεία που προκύπτουν από την εφαρμογή του Προγράμματος σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.
- (δ) Συνδράμει τις αρμόδιες Κτηνιατρικές Αρχές των Περιφερειακών Ενοτήτων (ΠΕ) στην οργάνωση του ετήσιου προγραμματισμού των δειγματοληψιών, όταν αυτό ζητηθεί, καθώς και στην αποτελεσματικότερη διενέργεια της επιδημιολογικής έρευνας στις θετικές με ΣΕΒ εκτροφές.
- (ε) Εισηγείται ή/και λαμβάνει κατάλληλα μέτρα σε εθνικό επίπεδο για την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος.
- (στ) Χειρίζεται όλα τα θέματα που σχετίζονται με τα αντικείμενα, τους στόχους και τα αποτελέσματα του Προγράμματος, και παρέχει στα αρμόδια Κοινοτικά Όργανα και τους Διεθνείς Οργανισμούς τα απαραίτητα κάθε φορά στοιχεία.
- (ζ) Εισηγείται τον ορισμό των Φορέων εφαρμογής του Προγράμματος και τον προσδιορισμό των αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων αυτών, ανάλογα με τις ανάγκες του Προγράμματος.
- (η) Οργανώνει και συμμετέχει σε εκπαιδεύσεις και ενημερώσεις κτηνιάτρων και κτηνοτρόφων, που διοργανώνονται ανά την Χώρα, για την ευαισθητοποίηση και την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του Προγράμματος της ΣΕΒ.

2. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς ΜΣΕ**2.1 Ορισμός Εθνικού Εργαστηρίου Αναφοράς ΜΣΕ**

Το Τμήμα Κτηνιατρικό Εργαστήριο Λάρισας της Δ/σης Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ορίζεται ως Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τις ταχείες ανοσολογικές διαγνωστικές μεθόδους των βοοειδών που εφαρμόζονται στην Ελλάδα και τις επιβεβαιωτικές δοκιμές ανοσοαποτύπωσης Western blot, όπως αυτές καθορίζονται στο Παράρτημα Χ του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 999/2001, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

2.2 Αρμοδιότητες και Υποχρεώσεις του Εθνικού Εργαστηρίου Αναφοράς ΜΣΕ

Κατά την εφαρμογή του Προγράμματος, το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς ΜΣΕ έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες και υποχρεώσεις:

- (α) Προβαίνει σε εξέταση δειγμάτων εγκεφαλικού ιστού από κλινικά ύποπτα βοοειδή, που αποστέλλονται από ολόκληρη την ελληνική επικράτεια, με ταχείες ανοσολογικές δοκιμές και επιβεβαιωτικές δοκιμές ανοσοαποτύπωσης Western blot. Διενεργεί επιβεβαιωτικές δοκιμές ανοσοαποτύπωσης Western blot σε όλα τα θετικά στην ταχεία δοκιμή δείγματα, που προωθούνται από τα Εξουσιοδοτημένα Εργαστήρια για ΜΣΕ προς το Εθνικό Εργαστήριο.
- (β) Προωθεί τα θετικά στις ταχείες δοκιμές δείγματα εγκεφαλικού ιστού βοοειδών ή/και τα επιβεβαιωμένα θετικά δείγματα με δοκιμές ανοσοαποτύπωσης Western blot, στο Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για περαιτέρω εργαστηριακές εξετάσεις (ιστοπαθολογικές, ανοσοϊστοχημικές ή ανίχνευσης χαρακτηριστικών ινιδίων SAF με ηλεκτρονική μικροσκοπία).

(γ) Ενημερώνει άμεσα με ηλεκτρονική αλληλογραφία και κατόπιν εγγράφως, την αρμόδια Κτηνιατρική Αρχή σχετικά με τα αποτελέσματα των εξετάσεων που πραγματοποιεί, χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα υποδείγματα εγγράφων του Εγχειριδίου Οδηγιών Εφαρμογής του Προγράμματος της ΣΕΒ.

(δ) Συνδράμει τις αρμόδιες Κτηνιατρικές Αρχές των Περιφερειακών Ενοτήτων στην διενέργεια επιδημιολογικής διερεύνησης επί θετικού αποτελέσματος.

(ε) Τηρεί αρχείο των εξετάσεων που πραγματοποιεί και των ενεργειών στις οποίες προβαίνει, κατ' εφαρμογή του Προγράμματος, και καταχωρεί στην ψηφιακή εφαρμογή «Εργαστηριακά ΣΕΒ-ΜΣΕ» του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) Κτηνιατρικής τα αποτελέσματα των εξετάσεων που διενεργεί.

(στ) Παρακολουθεί και ενημερώνεται επί των διεθνών επιστημονικών εξελίξεων στον τομέα της διάγνωσης και του ελέγχου των ΜΣΕ και προσαρμόζει ανάλογα τις διαγνωστικές μεθόδους και τα πρωτόκολλα που εφαρμόζει.

(ζ) Συνεργάζεται με τα Εξουσιοδοτημένα για την διάγνωση των ΜΣΕ Εργαστήρια με σκοπό τον συντονισμό για ομοιόμορφη εφαρμογή και ερμηνεία των αποτελεσμάτων των διαγνωστικών δοκιμών των ΜΣΕ.

(η) Συνεργάζεται με το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς για οποιαδήποτε καινούργια δεδομένα αναφορικά με τις διαγνωστικές δοκιμές και υφίσταται έλεγχο από αυτό, με δοκιμασίες αξιολόγησης ικανοτήτων (proficiency tests) για όλες τις διαγνωστικές δοκιμές που εφαρμόζονται.

(θ) Συνεργάζεται με τις αρμόδιες Κεντρικές Αρχές της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και παρέχει την συνδρομή του σε επιθεωρήσεις ή άλλους ελέγχους που πραγματοποιούνται στην Χώρα από υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(ι) Συμμετέχει σε συναντήσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του συντονισμού και της εποπτείας των ΜΣΕ μεταξύ της Δ/σης Υγείας των Ζώων, των Εργαστηρίων και των Κτηνιατρικών Αρχών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα.

(ια) Οργανώνει και συμμετέχει, σε συνεργασία με την Κεντρική Αρμόδια Αρχή, σε εκπαιδεύσεις και ενημερώσεις κτηνιάτρων και κτηνοτρόφων που διοργανώνονται ανά την Χώρα για την ευαισθητοποίηση, αποτελεσματικότερη διάγνωση και εφαρμογή του Προγράμματος της ΣΕΒ.

3. Εξουσιοδοτημένα Εργαστήρια για την διάγνωση ΜΣΕ με ταχείες ανοσολογικές δοκιμές

3.1 Ορισμός των Εξουσιοδοτημένων Εργαστηρίων των ΜΣΕ για ταχείες ανοσολογικές δοκιμές

Για την εφαρμογή εγκεκριμένων ταχείων ανοσολογικών μεθόδων, για την διάγνωση της ΣΕΒ, σε δείγματα εγκεφαλικού ιστού από βοοειδή που έχουν οδηγηθεί προς σφαγή για ανθρώπινη κατανάλωση ή από νεκρά βοοειδή, εξουσιοδοτούνται τα ακόλουθα Εργαστήρια:

(α) Το Τμήμα Ιολογικών, Ρικετσιακών Νοσημάτων και ΜΣΕ της Δ/σης Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για βοοειδή προερχόμενα από τις Περιφερειακές Ενότητες: Έβρου, Ροδόπης, Ξάνθης, Δράμας, Καβάλας, Φλώρινας, Σερρών, Κιλκίς, Θεσσαλονίκης, Χαλκιδικής, Πέλλας, Ημαθίας, Πιερίας, Κοζάνης, Γρεβενών, Καστοριάς και Μαγνησίας.

(β) Το Τμήμα Κτηνιατρικό Εργαστήριο Ιωαννίνων της Δ/σης Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για βοοειδή προερχόμενα από τις Περιφερειακές Ενότητες: Ιωαννίνων, Θεσπρωτίας, Κέρκυρας, Λευκάδας, Πρεβέζης, Άρτας, Αιτωλοακαρνανίας, Λάρισας, Τρικάλων και Καρδίτσας.

(γ) Το Τμήμα Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδη Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων της Δ/σης Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για βοοειδή προερχόμενα από τις Περιφερειακές

Ενότητες: Αττικής, Φθιώτιδας, Φωκίδας, Βοιωτίας, Ευρυτανίας, Εύβοιας, Ζακύνθου, Ηλείας, Μεσσηνίας, Αχαΐας, Αρκαδίας, Λακωνίας, Κορίνθου, Αργολίδας, Χίου, Λέσβου, Σάμου, Κυκλάδων, Δωδεκανήσου, Κεφαλληνίας, Χανίων, Ρεθύμνης, Ηρακλείου και Λασιθίου.

Στο πλαίσιο της επιτήρησης και ελέγχου του προγράμματος δίνεται η δυνατότητα παρέκκλισης από την προηγούμενη κατανομή, παρουσία ειδικών συνθηκών. Η αποστολή των δειγμάτων εγκεφαλικού ιστού από βοοειδή των Περιφερειακών Ενοτήτων μπορεί να πραγματοποιείται σε διαφορετικό από το παραπάνω ορισμένο εργαστήριο μετά από αιτιολογημένο αίτημα των αρμόδιων Κτηνιατρικών Αρχών και σύμφωνη γνώμη της Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής.

3.2 Αρμοδιότητες και Υποχρεώσεις των Εξουσιοδοτημένων Εργαστηρίων των ΜΣΕ για ταχείες ανοσολογικές δοκιμές

Κατά την εφαρμογή του Προγράμματος, τα Εξουσιοδοτημένα Εργαστήρια της παραγράφου 3.1 του παρόντος άρθρου, έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες και υποχρεώσεις:

(α) Εκτελούν ταχείες δοκιμές στα δείγματα εγκεφαλικού ιστού από βοοειδή που έχουν οδηγηθεί προς σφαγή για ανθρώπινη κατανάλωση ή από νεκρά βοοειδή, τα οποία λαμβάνονται και αποστέλλονται από τις αρμόδιες Κτηνιατρικές Αρχές των ΠΕ αρμοδιότητάς τους.

(β) Σε περίπτωση θετικού ή υπόπτου αποτελέσματος στην ταχεία διαγνωστική δοκιμή που εφαρμόζουν για την ΣΕΒ, διαβιβάζουν τα δείγματα αυτά στο αρμόδιο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για επιβεβαίωση του αποτελέσματος.

(γ) Ενημερώνουν άμεσα την αρμόδια Κτηνιατρική Αρχή σχετικά με τα αποτελέσματα των εξετάσεων που πραγματοποιούν, χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα υποδείγματα εγγράφων του Εγχειριδίου Οδηγιών Εφαρμογής του Προγράμματος της ΣΕΒ.

(δ) Τηρούν αρχείο των εξετάσεων που πραγματοποιούν και των ενεργειών στις οποίες προβαίνουν κατ' εφαρμογή του Προγράμματος και καταχωρούν τα αποτελέσματα των αναλύσεών τους στην ψηφιακή εφαρμογή «Εργαστηριακά ΣΕΒ - ΜΣΕ» του ΟΠΣ Κτηνιατρικής, και κατά προτεραιότητα για κάθε θετικό ή ύποπτο αποτέλεσμα ταχείας δοκιμής.

(ε) Συνεργάζονται μεταξύ τους και με το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τις ΜΣΕ με σκοπό τον συντονισμό για ομοιόμορφη εφαρμογή και ερμηνεία των αποτελεσμάτων των διαγνωστικών δοκιμών των ΜΣΕ.

(στ) Συνεργάζονται με τις αρμόδιες Κεντρικές Αρχές της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και παρέχουν την συνδρομή τους σε επιθεωρήσεις ή άλλους ελέγχους που πραγματοποιούνται στην Χώρα από υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(ζ) Συνεργάζονται και συμμετέχουν σε συναντήσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του συντονισμού και της εποπτείας των ΣΕΒ-ΜΣΕ μεταξύ της Δ/σης Υγείας των Ζώων, των Εργαστηρίων και των Κτηνιατρικών Αρχών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα.

4. Τμήμα Ανάπτυξης Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακών Υπηρεσιών της Δ/σης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του ΥΠΑΑΤ

(α) Είναι υπεύθυνο για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση, την βελτίωση και την τεχνική υποστήριξη της ψηφιακής εφαρμογής για την καταχώρηση των δειγματοληψιών των ΜΣΕ, καθώς και την ανάπτυξη νέων εφαρμογών που θα υποστηρίξουν το σύνολο των δράσεων του Προγράμματος των ΜΣΕ.

(β) Είναι υπεύθυνο για την εκπαίδευση των κτηνιάτρων στην χρήση των συγκεκριμένων εφαρμογών.

Υπεύθυνο για την εισήγηση των απαραίτητων σχεδιαστικών τροποποιήσεων των ψηφιακών εφαρμογών για την καταχώρηση των δειγματοληψιών των ΜΣΕ, τη διαχείριση αυτών και των

πληροφοριών που προέρχονται από αυτές, είναι το Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Δ/σης Υγείας των Ζώων.

5. Δ/σεις Κτηνιατρικής των Γενικών Δ/σεων Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Περιφερειών

Είναι υπεύθυνες για την εποπτεία και τον συντονισμό της πορείας του προγράμματος ΣΕΒ στην περιοχή αρμοδιότητάς τους. Για το σκοπό αυτό προβαίνουν στις παρακάτω ενέργειες:

(α) Ορίζουν με Απόφαση τον υπεύθυνο του Προγράμματος επιτήρησης της ΣΕΒ για την Περιφέρεια, το όνομα του οποίου γνωστοποιούν, μαζί με τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας του, στην Κεντρική Αρμόδια Αρχή.

(β) Συνεργάζονται με τις Κτηνιατρικές Αρχές των ΠΕ με στόχο την ορθότερη εφαρμογή του προγράμματος της ΣΕΒ.

(γ) Δίνουν τις κατάλληλες οδηγίες στις Κτηνιατρικές Αρχές των ΠΕ της περιοχής αρμοδιότητάς τους, σε εφαρμογή συντονιστικών οδηγιών της Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής.

(δ) Εποπτεύουν τις Κτηνιατρικές Αρχές των ΠΕ της περιοχής αρμοδιότητάς τους όσον αφορά την ορθή υλοποίηση του προγράμματος και ιδιαίτερα την καταγραφή των δειγματοληψιών στην ψηφιακή εφαρμογή «Εργαστηριακά ΣΕΒ–ΜΣΕ» του ΟΠΣ Κτηνιατρικής. Κατά περίπτωση, και κατόπιν εγκυκλίου της Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής, συμβάλλουν στην καταχώρηση δειγματοληψιών με σκοπό την πλήρη και έγκαιρη εγγραφή τους στο ΟΠΣ.

(ε) Διατηρούν συγκεντρωτικό ηλεκτρονικό αρχείο δεδομένων με τα πλήρη στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών συντεταγμένων, κάθε μίας ύποπτης ή θετικής στη ΣΕΒ εκμετάλλευσης της περιοχής αρμοδιότητάς τους, που καταγράφει επιδημιολογικά στοιχεία της νόσου, όπως αυτά αποστέλλονται από τις αρμόδιες ΠΕ.

(στ) Συνεργάζονται τόσο με την Κτηνιατρική Υπηρεσία της ΠΕ όσο και με το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς ΜΣΕ και το Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για την αποτελεσματικότερη διενέργεια της επιδημιολογικής έρευνας σε εκμετάλλευση με επιβεβαιωμένο κρούσμα ΣΕΒ.

(ζ) Συνεργάζονται με την αρμόδια Κεντρική Αρχή της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και παρέχουν την συνδρομή τους σε επιθεωρήσεις ή ελέγχους που πραγματοποιούνται στη χώρα από υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(η) Δύνανται να οργανώνουν, σε συνεργασία με την Κεντρική Αρμόδια Αρχή, και συμμετέχουν σε εκπαιδύσεις και ενημερώσεις κτηνιάτρων της περιοχής αρμοδιότητάς τους για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του προγράμματος της ΣΕΒ.

(θ) Οργανώνουν ενημερωτική εκστρατεία σε περιφερειακό επίπεδο για την ευαισθητοποίηση της γεωργικής κοινότητας και του συναφούς κλάδου της βιομηχανίας σχετικά με τους στόχους, το περιεχόμενο και τις διαδικασίες του προγράμματος.

6. Κτηνιατρικές Αρχές των Περιφερειακών Ενοτήτων (Τμήματα Κτηνιατρικής των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής – ΔΑΟΚ, Διευθύνσεις ή Υποδιευθύνσεις)

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες των ΠΕ είναι υπεύθυνες για την οργάνωση, συντονισμό και εφαρμογή της Ενεργητικής και Παθητικής Επιτήρησης, καθώς και των πιθανών μέτρων εκρίζωσης της ΣΕΒ, συμπεριλαμβανομένης και της επιβολής των κυρώσεων του Νόμου 4235/2014 (ΦΕΚ Α' 32), στην περιοχή αρμοδιότητάς τους.

Ειδικότερα, έχουν τις παρακάτω υποχρεώσεις και αρμοδιότητες:

(α) Ορίζουν με Απόφαση τον υπεύθυνο του Προγράμματος επιτήρησης της ΣΕΒ της ΠΕ

αρμοδιότητάς τους, το όνομα του οποίου γνωστοποιούν, μαζί με τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας του, στην Κεντρική Αρμόδια Αρχή και στη Δ/ση Κτηνιατρικής της Περιφέρειας στην οποία υπάγονται.

(β) Συλλέγουν και αποστέλλουν δείγματα εγκεφαλικού ιστού σύμφωνα με το σύστημα επιτήρησης του άρθρου 4 της παρούσας. Τα ύποπτα βοοειδή που οδηγούνται στο σφαγείο συνοδεύονται από έγγραφο ενημέρωσης του κρεοσκόπου για την διενέργεια δειγματοληψίας, χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα υποδείγματα εγγράφων του Εγχειρίδιου Οδηγιών Εφαρμογής του Προγράμματος της ΣΕΒ.

(γ) Καταχωρούν άμεσα τις δειγματοληψίες στην ψηφιακή εφαρμογή «Εργαστηριακά ΣΕΒ-ΜΣΕ» του ΟΠΣ Κτηνιατρικής.

(δ) Διατηρούν ατομικό αρχείο για κάθε μία ύποπτη ή θετική στη ΣΕΒ εκμετάλλευση, το οποίο περιλαμβάνει τα δελτία εξέτασης όλων των νεκρών και σφαγμένων ζώων της εκμετάλλευσης και τηρούν μητρώο στο οποίο καταγράφονται όλες οι ενέργειες και τα αποτελέσματα αυτών που πραγματοποιούνται, κατ' εφαρμογή του παρόντος Προγράμματος. Καταρτίζουν ετήσιες καταστάσεις με τα πλήρη στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών συντεταγμένων, των ύποπτων και θετικών εκτροφών, τις οποίες σε περίπτωση εμφάνισης νέου ύποπτου ή θετικού κρούσματος ΣΕΒ επικαιροποιούν και κοινοποιούν άμεσα στην αρμόδια Δ/ση Κτηνιατρικής της Γενικής Δ/σης Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής.

(ε) Συνεργάζονται τόσο με τη Δ/ση Κτηνιατρικής της Περιφέρειας, όσο και με το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς ΜΣΕ και το Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για την αποτελεσματικότερη διενέργεια της επιδημιολογικής έρευνας σε εκμετάλλευση με επιβεβαιωμένο κρούσμα ΣΕΒ.

(στ) Επιβλέπουν και πιστοποιούν την ορθή εφαρμογή καθαρισμού και απολύμανσης σε κάθε εκμετάλλευση με επιβεβαιωμένο κρούσμα ΣΕΒ, χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα υποδείγματα εγγράφων του Εγχειρίδιου Οδηγιών Εφαρμογής του Προγράμματος της ΣΕΒ.

(ζ) Κοινοποιούν στο Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και στη Δ/ση Κτηνιατρικής της Περιφέρειας τα κατάλληλα, κατά περίπτωση, διοικητικά έγγραφα που εκδίδονται σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Οδηγιών Εφαρμογής του Προγράμματος της ΣΕΒ.

(η) Κοινοποιούν στους υπεύθυνους των εκτροφών βοοειδών τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων που διενεργούνται σε ζώα της εκμετάλλευσής τους και διατηρούν αντίγραφο όλων των εργαστηριακών εξετάσεων στον ατομικό φάκελο της εκμετάλλευσης.

(θ) Επιβάλλουν τις κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις των διατάξεων της παρούσας απόφασης.

(ι) Δύνανται να οργανώνουν, σε συνεργασία με την Κεντρική Αρμόδια Αρχή, και συμμετέχουν σε εκπαιδεύσεις και ενημερώσεις κτηνιάτρων της περιοχής αρμοδιότητάς τους για την αποτελεσματικότερη διάγνωση και την εφαρμογή του προγράμματος της ΣΕΒ.

(ια) Οργανώνουν ενημερωτική εκστρατεία σε τοπικό επίπεδο για την ευαισθητοποίηση της αγροτικής κοινότητας και του συναφούς κλάδου της βιομηχανίας σχετικά με τους στόχους, το περιεχόμενο και τις διαδικασίες του προγράμματος.

(ιβ) Ενημερώνουν το αρμόδιο Τμήμα των Περιφερειακών Ενοτήτων στο οποίο ανήκει ο Επόπτης Κυκλοφορίας Ζωοτροφών για την ύπαρξη εκμετάλλευσης με επιβεβαιωμένο κρούσμα ΣΕΒ, για την πραγματοποίηση δειγματοληψίας στις ζωοτροφές της εκμετάλλευσης ή/και του προμηθευτή ζωοτροφών της συγκεκριμένης εκμετάλλευσης, τα αποτελέσματα και συμπεράσματα της οποίας συμπεριλαμβάνονται στην επιδημιολογική έρευνα που διεξάγουν.

(ιγ) Συνεργάζονται με τις Δ/σεις Κτηνιατρικής των Γενικών Δ/σεων Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Περιφερειών, με στόχο την ορθότερη εφαρμογή του προγράμματος

της ΣΕΒ.

(ιδ) Συνεργάζονται με την αρμόδια Κεντρική Αρχή της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και παρέχουν την συνδρομή τους σε επιθεωρήσεις ή ελέγχους που πραγματοποιούνται στη χώρα από υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

7. Υπεύθυνοι των εκμεταλλεύσεων βοοειδών της Χώρας

Οι υπεύθυνοι όλων των εκμεταλλεύσεων βοοειδών της χώρας, συμπεριλαμβανομένων και των κλειστών ή πειραματικών αγρών που διατηρούνται σε Κέντρα, Ινστιτούτα ή Φορείς που τελούν υπό την εποπτεία εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της χώρας ή του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, υποχρεούνται:

(α) να συνεργάζονται με τις αρμόδιες Κτηνιατρικές Αρχές των ΠΕ, για την εφαρμογή του παρόντος Προγράμματος. Ειδικότερα, είναι υποχρεωμένοι να ενημερώνουν το ταχύτερο δυνατό τις αρμόδιες Κτηνιατρικές Αρχές των ΠΕ σε κάθε περίπτωση: (αα) νεκρού βοοειδούς (σύμφωνα με τα ηλικιακά όρια του άρθρου 4 της παρούσας) στην εκμετάλλευσή του, για τη λήψη δείγματος εγκεφαλικού ιστού και (αβ) βοοειδούς που εμφανίζει νευρολογικές διαταραχές ή διαταραχές της συμπεριφοράς ή προοδευτική υποβάθμιση της γενικής κατάστασης της υγείας του που θα μπορούσε να συνδέεται με προσβολή του κεντρικού νευρικού συστήματος, για περαιτέρω κλινική και εργαστηριακή διερεύνηση,

(β) να διατηρούν στο αρχείο της εκμετάλλευσής τους όλα τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων που διενεργούνται σε βοοειδή της εκμετάλλευσής τους και παράλληλα να ενημερώνουν το μητρώο της εκμετάλλευσης για οποιεσδήποτε μεταβολές στον πληθυσμό των βοοειδών. Ιδιαίτερα για τις εκμεταλλεύσεις όπου έχουν επιβεβαιωθεί θετικά ως προς τη ΣΕΒ κρούσματα, στο εν λόγω αρχείο θα πρέπει να περιλαμβάνονται επιπλέον και έγγραφα που αφορούν τη θανάτωση ζώων και την καταστροφή των πτωμάτων τους,

(γ) να συμμορφώνονται με τα περιοριστικά μέτρα και τις υποδείξεις των αρμόδιων Κτηνιατρικών Αρχών των ΠΕ, σε περίπτωση επιβεβαίωσης θετικού ως προς τη ΣΕΒ κρούσματος στην εκμετάλλευσή τους, για το διάστημα που βρίσκονται σε επίσημη επιτήρηση.

8. Υπεύθυνοι λειτουργίας των σφαγείων βοοειδών

Οι υπεύθυνοι λειτουργίας των σφαγείων βοοειδών υποχρεούνται:

(α) να συνεργάζονται με τις αρμόδιες Κτηνιατρικές Αρχές των ΠΕ και να συμμορφώνονται με τις υποδείξεις αυτών,

(β) να εξασφαλίζουν ότι ο προ σφαγής κλινικός έλεγχος των βοοειδών και η μετά την σφαγή επιθεώρηση των σφάγιων πραγματοποιείται υπό κατάλληλες συνθήκες σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 853/2004 και 627/2019.

(γ) να εξασφαλίζουν ότι η συλλογή των απαραίτητων δειγμάτων εγκεφαλικού ιστού από σφαγέντα βοοειδή διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 999/2001.

9. Υπεύθυνοι εγκεκριμένων μονάδων αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης και μεταποίησης κατηγορίας 1

Οι υπεύθυνοι των εγκεκριμένων μονάδων αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης και μεταποίησης κατηγορίας 1, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, υποχρεούνται να συνεργάζονται και να συμμορφώνονται με τις υποδείξεις των αρμοδίων Κτηνιατρικών Αρχών των ΠΕ για την εξουδετέρωση του κινδύνου της ΣΕΒ.

10. Επιτροπή για τις Μεταδοτικές Σπογγώδεις Εγκεφαλοπάθειες

10.1 Στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συγκροτείται Επιτροπή για τις ΣΕΒ–ΜΣΕ, η οποία αποτελείται από:

- (α) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Πρόεδρο,
- (β) τον Προϊστάμενο του Τμήματος Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,
- (γ) τον υπεύθυνο για το Πρόγραμμα, υπάλληλο του Τμήματος Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ο οποίος καθορίζεται με Απόφαση του Προϊσταμένου της Δ/σης Υγείας των Ζώων,
- (δ) τον αρμόδιο του Εθνικού Εργαστηρίου Αναφοράς για τις ΜΣΕ,
- (ε) δύο κτηνιάτρους από τα Εξουσιοδοτημένα Εργαστήρια των ΜΣΕ για ταχείες ανοσολογικές δοκιμές της Δ/σης Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης,
- (στ) έναν κτηνίατρο από το Εξουσιοδοτημένο Εργαστήριο των ΜΣΕ για ταχείες ανοσολογικές δοκιμές της Δ/σης Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών,
- (ζ) έναν κτηνίατρο από κάθε Περιφέρεια, υπεύθυνο για τον συντονισμό, την εφαρμογή και την εποπτεία του Προγράμματος στην Περιφέρεια αυτή,
- (η) έναν υπάλληλο του Τμήματος Ανάπτυξης Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακών Υπηρεσιών της Δ/σης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

10.2 Εάν κριθεί σκόπιμο, στις συσκέψεις της Επιτροπής μπορούν να προσκαλούνται εξειδικευμένοι επιστήμονες από φορείς του ευρύτερου Δημόσιου ή Ιδιωτικού Τομέα, τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα και τα Ερευνητικά Κέντρα, καθώς και άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, και των Περιφερειών.

10.3 Έργο της Επιτροπής είναι να αξιολογεί την πορεία του Προγράμματος, να καταγράφει τις αδυναμίες του συστήματος επίβλεψης και να σχεδιάζει ένα πλαίσιο δράσεων για την βελτίωση του Προγράμματος και την επίτευξη των εκάστοτε στόχων. Η επικοινωνία των μελών πραγματοποιείται μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, συσκέψεων ή τηλεδιάσκεψης.

Άρθρο 4

Σύστημα επιτήρησης

1. Επιτήρηση βοοειδών ανάλογα με τη χώρα γέννησης

A. Η επιτήρηση βοοειδών τα οποία γεννήθηκαν στην Ελλάδα ή σε μία από τις χώρες του παραρτήματος II παράγραφος 1 εφαρμόζεται:

σε ζώα ηλικίας >48 μηνών που:

α. σφάζονται για ανθρώπινη κατανάλωση κατά τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- σε επείγουσα σφαγή σύμφωνα με το σημείο 1 του κεφαλαίου VI του τμήματος I του παραρτήματος III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004

- όταν σε προ της σφαγής επιθεώρηση διαπιστώνονται σημάδια σχετικά με ατυχήματα, ή σοβαρά φυσιολογικά και λειτουργικά προβλήματα.

β. δεν σφάζονται για ανθρώπινη κατανάλωση και βρίσκονται νεκρά ή ετοιμοθάνατα, ανεξάρτητα από την αιτία θανάτου, ή έχουν θανατωθεί για οποιοδήποτε λόγο, με εξαίρεση τη θανάτωση στα πλαίσια εκστρατείας καταπολέμησης επιδημικής νόσου (π.χ. επιδημία αφθώδους πυρετού).

Β. Η επιτήρηση βοοειδών τα οποία γεννήθηκαν σε μία από τις χώρες του παραρτήματος II παράγραφος 2 ή τρίτες χώρες εφαρμόζεται σε ζώα:

1. ηλικίας >24 μηνών που:

α. σφάζονται για ανθρώπινη κατανάλωση κατά τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- σε επείγουσα σφαγή σύμφωνα με το σημείο 1 του κεφαλαίου VI του τμήματος I του παραρτήματος III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004

- όταν σε προ της σφαγής επιθεώρηση διαπιστώνονται σημάδια σχετικά με ατυχήματα, ή σοβαρά φυσιολογικά και λειτουργικά προβλήματα.

β. δεν σφάζονται για ανθρώπινη κατανάλωση και βρίσκονται νεκρά ή ετοιμοθάνατα, ανεξάρτητα από την αιτία θανάτου, ή έχουν θανατωθεί για οποιοδήποτε λόγο, με εξαίρεση τη θανάτωση στα πλαίσια εκστρατείας καταπολέμησης επιζωοτικής νόσου (π.χ. επιζωοτία αφθώδους πυρετού).

2. ηλικίας >30 μηνών τα οποία σφάζονται για ανθρώπινη κατανάλωση.

Γ. Από την υποχρέωση της εξέτασης δειγμάτων εγκεφαλικού ιστού για τη ΣΕΒ, από βοοειδή των ηλικιακών κατηγοριών των υποπαραγράφων Α και Β της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, εξαιρούνται μόνο απομακρυσμένα νησιά της χώρας τα οποία δεν διαθέτουν τοπική Κτηνιατρική Αρχή και η συλλογή δείγματος είναι δυσχερής.

Δ. Σε περίπτωση κλινικής υποψίας ΣΕΒ, είτε στον προ της σφαγής έλεγχο, είτε στην εκμετάλλευση, εφαρμόζονται όλα όσα προβλέπονται στο άρθρο 6 της παρούσας.

2. Κανόνες δειγματοληψίας

Η συλλογή και η αποστολή δειγμάτων εγκεφαλικού ιστού, γίνεται σύμφωνα με τις Τεχνικές Οδηγίες που παρέχονται στο Εγχειρίδιο Οδηγιών Εφαρμογής του Προγράμματος της ΣΕΒ και τα δείγματα προωθούνται στο αρμόδιο Εργαστήριο συνοδευόμενα από το ανάλογο έντυπο, που περιλαμβάνεται στο Εγχειρίδιο Οδηγιών Εφαρμογής του Προγράμματος της ΣΕΒ, συμπληρωμένο.

3. Χώροι και διαδικασίες άσκησης της επιτήρησης

Η επιτήρηση της ΣΕΒ ασκείται στους ακόλουθους χώρους:

(α) σε όλα τα σφαγεία της χώρας στο πλαίσιο:

(αα) της υποχρεωτικής δειγματοληψίας εγκεφαλικού ιστού από όλα τα σφάγια βοοειδών των ηλικιακών ομάδων που περιγράφονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου,

(αβ) του προ της σφαγής ελέγχου, ο οποίος αποσκοπεί στον εντοπισμό βοοειδών με νευρολογικές διαταραχές ή διαταραχές της συμπεριφοράς ή προοδευτική υποβάθμιση της γενικής τους κατάστασης που συνδέεται με προσβολή του κεντρικού νευρικού συστήματος (κλινικά ύποπτα ζώα).

Όταν ένα βοοειδές που σφάζεται για ανθρώπινη κατανάλωση υποβάλλεται σε ταχεία δοκιμή για ΣΕΒ, το σφάγιο του εν λόγω ζώου δεν σημαίνεται με σφραγίδα καταλληλότητας, όπως προβλέπεται

στο άρθρο 48 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2019/627, έως ότου υπάρξει αρνητικό αποτέλεσμα ταχείας δοκιμής. Όλα τα τεμάχια σώματος του ζώου που υποβάλλεται σε ταχεία δοκιμή ΣΕΒ, συμπεριλαμβανομένου και του δέρματος αυτού, παραμένουν υπό επίσημο έλεγχο έως ότου υπάρξει αρνητικό αποτέλεσμα ταχείας δοκιμής, και τα ζωικά υποπροϊόντα του διαχειρίζονται κατάλληλα σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009. Όταν το αποτέλεσμα της ταχείας δοκιμής είναι θετικό ή ασαφές, το σφάγιο καθώς και το δέρμα αυτού καταστρέφονται με αποτέφρωση. Επιπλέον το αμέσως προηγούμενο σφάγιο στην αλυσίδα παραγωγής του σφαγείου, καθώς και τα δύο επόμενα, από αυτό που βρέθηκε θετικό ή ασαφές, καταστρέφονται με αποτέφρωση.

(β) σε όλες τις εκτροφές της χώρας, συμπεριλαμβανομένων και των κλειστών ή πειραματικών αγελών που διατηρούνται σε Κέντρα, Ινστιτούτα ή Φορείς που τελούν υπό την εποπτεία εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της χώρας ή του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Η επιτήρηση αυτή διεξάγεται στο πλαίσιο των συνήθων κτηνιατρικών δραστηριοτήτων για την παροχή περίθαλψης, την εφαρμογή προγραμμάτων ελέγχου/εκρίζωσης νοσημάτων, την έκδοση ή τον έλεγχο εγγράφων ή υγειονομικών πιστοποιητικών ή αδειών μετακίνησης ζώων, τη σήμανση ζώων, τη διενέργεια επιδημιολογικής έρευνας, τη συλλογή δειγμάτων για διαγνωστικούς σκοπούς κλπ και αποσκοπεί στον εντοπισμό κλινικά ύποπτων βοοειδών και τη συλλογή δειγμάτων από νεκρά ζώα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ανεξαρτήτως αιτίας θανάτου.

γ) στο πλαίσιο υλοποίησης περιφερειακών προγραμμάτων συλλογής νεκρών ζώων και αποσκοπεί στην συλλογή δειγμάτων από νεκρά ζώα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ανεξάρτητα από την αιτία θανάτου.

4. Ελάχιστες απαιτήσεις επιτήρησης

Ο χαρακτηρισμός κρατών μελών της ΕΕ ή τρίτων χωρών ή περιοχών τους ως προς τη ΣΕΒ, τις διακρίνει σε χώρες ή περιοχές με αμελητέο κίνδυνο, ελεγχόμενο κίνδυνο και απροσδιόριστο κίνδυνο ΣΕΒ, βασιζόμενος σε μια σειρά από κριτήρια σχετικά με την ανάλυση της κατάστασης επικινδυνότητας και τήρησης συστημάτων επιτήρησης και συνεχούς επαγρύπνησης για τους κτηνιάτρους, τους κτηνοτρόφους και το προσωπικό που ασχολείται με την επιτήρηση της υγείας των ζώων, τη μεταφορά, την εμπορία και τη σφαγή βοοειδών, καθώς και άλλους παράγοντες. Η χώρα μας ανήκει στη λίστα των χωρών με ελεγχόμενο κίνδυνο ΣΕΒ. Για να διατηρείται ο χαρακτηρισμός της χώρας θα πρέπει να πραγματοποιείται η επιτήρηση τύπου Β σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ και να επιτυγχάνονται οι σχετικές τιμές – στόχοι συνολικά, σύμφωνα με τους πίνακες 1 και 2 του παραρτήματος ΙΙΙ.

Η επιτήρηση τύπου Β μπορεί να αντικαταστήσει την επιτήρηση τύπου Α του παραρτήματος ΙΙΙ εφόσον έχουν επιτευχθεί οι σχετικές τιμές – στόχοι.

Άρθρο 5

Ηλεκτρονική καταχώρηση των δειγματοληψιών της ΣΕΒ

Στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) Κτηνιατρικής υπάρχει η ψηφιακή εφαρμογή «Δειγματοληψία ΣΕΒ - ΜΣΕ» για την ηλεκτρονική καταγραφή των δειγματοληψιών για την ΣΕΒ, καθώς και των αποτελεσμάτων αυτών, η οποία είναι υποχρεωτική. Οι πληροφορίες που αφορούν την δειγματοληψία (ημερομηνία δειγματοληψίας, στοιχεία του ζώου και της εκμετάλλευσης κλπ) καταχωρούνται άμεσα από τις Κτηνιατρικές Αρχές των ΠΕ. Οι πληροφορίες αυτές λαμβάνονται ηλεκτρονικά από τα Κτηνιατρικά Εργαστήρια προορισμού των δειγμάτων, τα

οποία μετά την ολοκλήρωση των εργαστηριακών αναλύσεων που πραγματοποιούν, καταχωρούν τα αποτελέσματά τους στην ψηφιακή εφαρμογή.

Άρθρο 6

Μέτρα επί υποψίας ΣΕΒ

Εάν υπάρχει υποψία για ΣΕΒ, δηλαδή σε περίπτωση:

- (α) θετικού αποτελέσματος ειδικής ταχείας δοκιμής για ΣΕΒ ή
- (β) κλινικής υποψίας κατά τον προ της σφαγής έλεγχο ή σε ζωντανό βοοειδές εκμετάλλευσης τότε:

1. Με απόφαση της Κτηνιατρικής Αρχής της ΠΕ, στην αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται η εκμετάλλευση προέλευσης του βοοειδούς με κλινική υποψία ή θετικό αποτέλεσμα σε ταχεία δοκιμή, λαμβάνονται τα ακόλουθα μέτρα:

- (α) Όλα τα βοοειδή της εκμετάλλευσης αυτής υπόκεινται σε περιορισμό των μετακινήσεων, μέχρι να γνωστοποιηθούν τα αποτελέσματα της εργαστηριακής, κλινικής και επιδημιολογικής έρευνας που διεξάγονται από τις αρμόδιες Κτηνιατρικές Αρχές.
  - (β) Το κλινικά ύποπτο ζώο θανατώνεται υποχρεωτικά και δείγμα εγκεφαλικού ιστού αποστέλλεται στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για εργαστηριακή εξέταση.
  - (γ) Όταν το αποτέλεσμα της ταχείας δοκιμής είναι θετικό ή ασαφές, το σφάγιο καθώς και το δέρμα αυτού καταστρέφονται με αποτέφρωση. Ακόμα, το αμέσως προηγούμενο σφάγιο στην αλυσίδα παραγωγής του σφαγείου, καθώς και τα δύο επόμενα από αυτό που βρέθηκε θετικό ή ασαφές, καταστρέφονται με αποτέφρωση.
  - (δ) Απολύμανση των στεγασμένων και ανοικτών χώρων του σφαγείου και των σκευών, εργαλείων και αντικειμένων που χρησιμοποιούνται σε αυτό, όπως περιγράφεται στο Εγχειρίδιο Οδηγιών Εφαρμογής του Προγράμματος της ΣΕΒ.
- Η εκμετάλλευση εξακολουθεί να υπόκειται σε επίσημο περιορισμό μέχρι γνωστοποίησης του εργαστηριακού αποτελέσματος της επιβεβαιωτικής δοκιμής.

2. Με ευθύνη της αρμόδιας Κτηνιατρικής Αρχής της ΠΕ εξασφαλίζεται ότι οι ακόλουθες ενέργειες λαμβάνουν χώρα σε κάθε περίπτωση που τίθεται υποψία ΣΕΒ σε εκτροφή βοοειδών:

- (α) Ενημέρωση των κτηνοτρόφων σχετικά με την συμπτωματολογία, την παθογένεια και την επιδημιολογία της ΣΕΒ.
- (β) Επεξήγηση των ισχυόντων νομικών, διοικητικών και οικονομικών μέτρων.
- (γ) Έγγραφη ενημέρωση του ιδιοκτήτη της εκτροφής για τις υποχρεώσεις του που αφορούν την τήρηση των περιοριστικών μέτρων στις μετακινήσεις ζώων της εκτροφής (δηλαδή απαγόρευση εισόδου και εξόδου ζώων από την ύποπτη εκτροφή), τα οποία εξακολουθούν να υφίστανται μέχρι γνωστοποίησης του αποτελέσματος της επιβεβαιωτικής δοκιμής.
- (δ) Ατομική σήμανση και καταγραφή όλων των ζώων της εκτροφής.
- (ε) Λήψη του ιστορικού της εκτροφής και διεξαγωγή επιδημιολογικής έρευνας. Εάν υπάρχουν ενδείξεις ότι η εκμετάλλευση που βρισκόταν το ζώο όταν ενέκυψαν οι υπόνοιες της ΣΕΒ δεν είναι, κατά πάσα πιθανότητα, η εκμετάλλευση στην οποία το ζώο ενδέχεται να μολύνθηκε, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να τεθούν σε επίσημη επιτήρηση και οι δύο εκμεταλλεύσεις στις οποίες βρισκόταν το ζώο.
- (στ) Κλινική εξέταση όλων των ζώων για διαπίστωση τυχόν συμπτωμάτων που θέτουν υποψία ΣΕΒ.
- (ζ) Θανάτωση των ύποπτων ζώων, συλλογή κατάλληλου δείγματος για εργαστηριακή εξέταση και ακολούθως αποτέφρωση των πτωμάτων.
- (η) Έγγραφη και ηλεκτρονική ενημέρωση της Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής.

3. Τα μέτρα που επιβλήθηκαν επί υποψίας αίρονται με απόφαση της εκάστοτε αρμόδιας Κτηνιατρικής Αρχής της ΠΕ, κατόπιν αρνητικής ταχείας δοκιμής ή αρνητικής επιβεβαιωτικής δοκιμής.

4. Για την τεκμηρίωση της εφαρμογής των μέτρων επί υποψίας ΣΕΒ καθώς και της άρσης αυτών, συμπληρώνονται και κοινοποιούνται στην Κεντρική Αρμόδια Αρχή τα ανάλογα κατά περίπτωση διοικητικά έγγραφα που περιλαμβάνονται στο Εγχειρίδιο Οδηγιών Εφαρμογής του Προγράμματος της ΣΕΒ.

Άρθρο 7

Μέτρα επί επιβεβαιώσεως ΣΕΒ

1. Γενικά μέτρα που λαμβάνονται στην εκμετάλλευση

1.1 Σε κάθε περίπτωση επιβεβαίωσης ΣΕΒ διενεργείται έρευνα για τον εντοπισμό:

(α) Όλων των άλλων μηρυκαστικών που βρίσκονται στην εκμετάλλευση όπου εκτράφηκε το ζώο στο οποίο επιβεβαιώθηκε η νόσος.

(β) Όλων των απογόνων που γεννήθηκαν κατά τα δύο (2) χρόνια πριν ή μετά την κλινική εκδήλωση ή/και την εργαστηριακή επιβεβαίωση της νόσου σε σφάγιο βοοειδούς θηλυκού φύλου.

(γ) Όλων των ζώων “κλάσης” του ζώου στο οποίο επιβεβαιώθηκε η ΣΕΒ.

(δ) Άλλων ειδών ζώων στην εκμετάλλευση όπου εκτράφηκε το ζώο στο οποίο επιβεβαιώθηκε η ΣΕΒ ή σε άλλες εκμεταλλεύσεις, τα οποία ενδέχεται να έχουν μολυνθεί από τον παράγοντα της ΣΕΒ, να έχουν λάβει τις ίδιες ζωοτροφές ή να έχουν εκτεθεί στην ίδια πηγή μόλυνσης.

(ε) Της πιθανής προέλευσης της νόσου.

(στ) Της διακίνησης δυνητικώς μολυσμένων ζωοτροφών, άλλων υλικών ή οποιουδήποτε άλλου μέσου ενδέχεται να έχει μεταδώσει τον παράγοντα της ΣΕΒ προς ή από την εν λόγω εκμετάλλευση.

1.2 Με ευθύνη της αρμόδιας τοπικής Κτηνιατρικής Αρχής της ΠΕ εξασφαλίζεται ότι οι ακόλουθες ενέργειες λαμβάνουν χώρα σε κάθε περίπτωση εκμετάλλευσης με επιβεβαιωμένο κρούσμα ΣΕΒ σε βοοειδές:

(α) Ενημέρωση των κτηνοτρόφων σχετικά με τη συμπτωματολογία, την παθογένεια και την επιδημιολογία της ΣΕΒ.

(β) Επεξήγηση των ισχυόντων νομικών, διοικητικών και οικονομικών μέτρων.

(γ) Έγγραφο ενημέρωση του ιδιοκτήτη της εκμετάλλευσης για τις υποχρεώσεις του που αφορούν την τήρηση των περιοριστικών μέτρων στις μετακινήσεις ζώων της εκμετάλλευσης (δηλαδή απαγόρευση εισόδου και εξόδου ζώων από την θετική εκμετάλλευση) και των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών εξετάσεων που διεξήχθησαν σε βοοειδή της εκμετάλλευσης.

(δ) Ατομική σήμανση και καταγραφή όλων των ζώων της εκμετάλλευσης.

(ε) Λήψη του ιστορικού της εκμετάλλευσης και διεξαγωγή επιδημιολογικής έρευνας.

(στ) Κλινική εξέταση όλων των ζώων για διαπίστωση τυχόν συμπτωμάτων που θέτουν υποψία ΣΕΒ σε άλλα βοοειδή της εκμετάλλευσης.

(ζ) Ενημέρωση, για την ύπαρξη εκμετάλλευσης με επιβεβαιωμένο κρούσμα ΣΕΒ, του αρμόδιου Τμήματος της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των ΠΕ, για την πραγματοποίηση δειγματοληψίας στις ζωοτροφές της εκμετάλλευσης ή/και του προμηθευτή ζωοτροφών της συγκεκριμένης εκμετάλλευσης, από τον Επόπτη Κυκλοφορίας Ζωοτροφών και τη διενέργεια των κατάλληλων εργαστηριακών ελέγχων και ακολούθως την καταστροφή των μολυσμένων ζωοτροφών.

2. Ειδικά μέτρα που λαμβάνονται στην εκμετάλλευση

Με απόφαση της αρμόδιας Κτηνιατρικής Αρχής της ΠΕ στην εκμετάλλευση του επιβεβαιωμένου κρούσματος ΣΕΒ επιβάλλονται τα ακόλουθα μέτρα:

(α) Απαγορεύεται η είσοδος και η έξοδος βοοειδών και άλλων ειδών μηρυκαστικών, αντιστοίχως εντός και εκτός των ορίων της εκμετάλλευσης.

(β) Τα ύποπτα ζώα, που εντοπίζονται μετά την κλινική εξέταση, θανατώνονται υποχρεωτικά και συλλέγονται δείγματα εγκεφαλικού ιστού τα οποία αποστέλλονται στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς ΜΣΕ. Τα πτώματα καταστρέφονται με αποτέφρωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009.

(γ) Σε περίπτωση που η ΣΕΒ επιβεβαιώνεται σε θηλυκό ζώο, είναι υποχρεωτική η θανάτωση, όλων των απογόνων αυτού, που γεννήθηκαν κατά τα δύο έτη πριν την κλινική εκδήλωση και την εργαστηριακή επιβεβαίωση της νόσου (για σφάγιο). Από όλα τα ζώα που θανατώνονται συλλέγονται δείγματα εγκεφαλικού ιστού τα οποία αποστέλλονται για εργαστηριακές εξετάσεις. Τα πτώματα καταστρέφονται με αποτέφρωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009.

(δ) Όλα τα ζώα «κλάσης» του ζώου στο οποίο επιβεβαιώθηκε η ΣΕΒ θανατώνονται υποχρεωτικά. Τα πτώματά τους υποβάλλονται σε εργαστηριακή διερεύνηση δείγματος εγκεφαλικού ιστού και μετά καταστρέφονται με αποτέφρωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009.

(ε) Μετά την απομάκρυνση όλων των βοοειδών που υποχρεωτικά θανατώνονται και καταστρέφονται, καθώς και την ενδεχόμενη καταστροφή των μολυσμένων ζωοτροφών, διενεργείται απολύμανση των στεγασμένων και ανοικτών χώρων της εκμετάλλευσης, των σκευών των εργαλείων και των αντικειμένων αυτής.

3. Ειδικά μέτρα που λαμβάνονται σε περίπτωση επιβεβαίωσης ΣΕΒ σε σφάγιο

Σε περίπτωση επιβεβαίωσης ΣΕΒ σε κλινικά ύποπτο βοοειδές κατά τον προ της σφαγής έλεγχο ή σε σφάγιο που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση τα μέτρα που λαμβάνονται είναι τα ακόλουθα:

(α) Στην εκμετάλλευση προέλευσης του θετικού βοοειδούς ή του σφαγίου αυτού λαμβάνονται όλα τα μέτρα που περιγράφονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

(β) Απολύμανση των στεγασμένων και ανοικτών χώρων του σφαγείου και των σκευών, εργαλείων και αντικειμένων που χρησιμοποιούνται σε αυτό, όπως περιγράφεται στο Εγχειρίδιο Οδηγιών Εφαρμογής του Προγράμματος της ΣΕΒ.

Στους κατόχους των θετικών στην ΣΕΒ βοοειδών ή σφαγίων αυτών, καθώς και των σφαγίων που βρίσκονται στην αλυσίδα παραγωγής και υποχρεωτικά καταστρέφονται, καταβάλλονται αποζημιώσεις σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα ΚΥΑ Οικονομικών Αποζημιώσεων και Ενισχύσεων που προκύπτουν από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου.

4. Άρση των μέτρων που λήφθηκαν επί επιβεβαίωσης

Τα μέτρα περιορισμού της εκμετάλλευσης στην οποία επιβεβαιώθηκε η νόσος, αίρονται με απόφαση της αρμόδιας Κτηνιατρικής Αρχής της ΠΕ, 30 ημέρες μετά την απομάκρυνση όλων των βοοειδών που υποχρεωτικά θανατώθηκαν και καταστράφηκαν, τη διενέργεια των απαραίτητων ταχειών δοκιμών οι οποίες είχαν αρνητικά αποτελέσματα, και του καθαρισμού και απολύμανσης των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού της.

5. Τεκμηρίωση ενεργειών

Για την τεκμηρίωση όλων των ενεργειών, που αφορούν την επιβολή και την άρση των μέτρων στη

μολυσμένη εκμετάλλευση, συμπληρώνονται και κοινοποιούνται στην Κεντρική Αρμόδια Αρχή, τα ανάλογα κατά περίπτωση διοικητικά έγγραφα που περιλαμβάνονται στο Εγχειρίδιο Οδηγιών Εφαρμογής του Προγράμματος της ΣΕΒ.

Άρθρο 8

Κυρώσεις

Στους μη συμμορφούμενους με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης και τα μέτρα που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή της, δεν καταβάλλονται αποζημιώσεις ή ενισχύσεις της ΚΥΑ Οικονομικών Αποζημιώσεων και Ενισχύσεων που προκύπτουν από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου και επιπλέον επιβάλλονται οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται στον Νόμο 4235/2014 (Α' 32) όπως αυτός κάθε φορά ισχύει.

Άρθρο 9

Καταργούμενες Διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος της παρούσας, η απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με αριθ. 805/127282/13.05.2022 (Β' 2515), παύει να ισχύει.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΑΓΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΣΕΒ

1. Ταχείες διαγνωστικές δοκιμές / ανοσολογικές δοκιμές

Χρησιμοποιούνται ως ταχείες δοκιμές για τον έλεγχο της ΣΕΒ οι ακόλουθες μέθοδοι:

- (α) δοκιμή ανοσοαποτύπωσης με βάση τη διαδικασία ανοσοαποτυπώματος Western blot για την ανίχνευση του ανθεκτικού στην πρωτεΐνάση Κ τμήματος PrP^{Res} (Prionics Check Western test),
- (β) ανοσολογική δοκιμή τύπου σάντουιτς για την ανίχνευση PrP^{Res} (βραχύ πρωτόκολλο δοκιμής), η οποία διενεργείται ύστερα από μετουσίωση και συμπύκνωση (Bio-Rad TeSeE SAP rapid test),
- (γ) ανοσολογική δοκιμή (ELISA) με μικροπλάκες, η οποία ανιχνεύει το ανθεκτικό στην πρωτεΐνάση Κ τμήμα PrP^{Res} με μονοκλωνικά αντισώματα (Prionics-Check LIA test),
- (δ) ανοσολογική δοκιμή με τη χρήση χημικού πολυμερούς για την επιλεκτική δέσμευση του PrP^{Sc} και μονοκλωνικού αντισώματος ανίχνευσης που κατευθύνεται εναντίον διατηρημένων περιοχών του μορίου του PrP (IDEXX HerdChek BSE Antigen Test Kit, EIA & IDEXX HerdChek BSE-Scrapie Antigen Test Kit, EIA),
- (ε) ανοσολογική δοκιμή πλευρικής ροής με την χρήση δύο διαφορετικών μονοκλωνικών αντισωμάτων για την ανίχνευση τμημάτων PrP ανθεκτικών στην πρωτεΐνάση Κ (Prionics Check PrioSTRIP),
- (στ) αμφίπλευρη ανοσολογική δοκιμή με την χρήση δύο διαφορετικών μονοκλωνικών αντισωμάτων που κατευθύνονται εναντίον δύο επιτόπων που υπάρχουν σε PrP^{Sc} βοοειδών, ευρισκόμενο σε ιδιαίτερα ξεδιπλωμένη διάταξη (Roboscreen Beta Prion BSE EIA Test Kit).

Για όλες τις δοκιμές, τα δείγματα ιστών στα οποία θα πραγματοποιηθούν οι δοκιμές πρέπει να συμμορφώνονται με τις οδηγίες χρήσης του κατασκευαστή τους.

Ο κατασκευαστής της ταχείας δοκιμής πρέπει να εφαρμόζει σύστημα διασφάλισης ποιότητας, εγκεκριμένο από το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς (ΚΕΑ), το οποίο εξασφαλίζει ότι η απόδοση της

δοκιμής δε μεταβάλλεται, καθώς και να υποβάλει το πρωτόκολλο της δοκιμής στο ΚΕΑ. Τροποποιήσεις των ταχειών δοκιμών και των πρωτοκόλλων αυτών μπορούν να γίνουν μόνον αφού αυτές κοινοποιηθούν προηγουμένως στο Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς και υπό τον όρο ότι το Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς κρίνει ότι η τροποποίηση αυτή δε μειώνει την ευαισθησία, την εξειδίκευση ή την αξιοπιστία της δοκιμής. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται στην Επιτροπή και στα Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς.

2. Επιβεβαιωτικές δοκιμές ΣΕΒ

Για την εξέταση δειγμάτων θετικών στις ταχείες δοκιμές και δειγμάτων που προέρχονται από ζώα με κλινική υποψία ΣΕΒ, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ή να αποκλειστεί η νόσος, διενεργούνται ιστοπαθολογικές ή συνδυασμός ταχειών δοκιμών ή άλλες διαγνωστικές μέθοδοι (ανοσοϊστοχημεία, ανοσοαποτύπωση Western blot, ανίχνευση των χαρακτηριστικών ινιδίων SAF με ηλεκτρονική μικροσκοπία) όπως αυτές περιγράφονται στο Εγχειρίδιο Προδιαγραφών για Διαγνωστικές Δοκιμές και Εμβόλια του Διεθνούς Γραφείου Επιζωοτιών (ΟΙΕ).

3. Ερμηνεία εργαστηριακών αποτελεσμάτων για ΣΕΒ

Δείγματα εγκεφαλικού ιστού που λαμβάνονται από βοοειδή των ηλικιακών κατηγοριών που περιγράφονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 της παρούσας υποβάλλονται σε:

(α) Μια 1η εξέταση με μία από τις ταχείες ανοσολογικές δοκιμές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παραρτήματος Ι.

(β) Εφόσον το αποτέλεσμα της 1ης εξέτασης είναι ασαφές ή θετικό, υποβάλλονται σε 2η εξέταση επιβεβαίωσης, με ιστοπαθολογική εξέταση του εγκεφαλικού στελέχους σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Προδιαγραφών για Διαγνωστικές Δοκιμές και Εμβόλια του ΟΙΕ, εκτός αν το υλικό έχει υποστεί αυτόλυση ή είναι ακατάλληλο για ιστοπαθολογική εξέταση.

(γ) Εάν το αποτέλεσμα της 2ης εξέτασης είναι ασαφές ή αρνητικό ή αν το υλικό έχει υποστεί αυτόλυση, το δείγμα υποβάλλεται σε 3η εξέταση με μια άλλη από τις διαγνωστικές μεθόδους που περιγράφονται στο Εγχειρίδιο Προδιαγραφών για Διαγνωστικές Δοκιμές και Εμβόλια του ΟΙΕ όπως η ανοσοκυτταροχημεία, η ανοσοαποτύπωση ή η ανίχνευση χαρακτηριστικών ινιδίων SAF με ηλεκτρονική μικροσκοπία.

Ένα βοοειδές θεωρείται θετικό στη νόσο και συνεπώς αποτελεί κρούσμα ΣΕΒ όταν το αποτέλεσμα της ταχείας εργαστηριακής δοκιμής (1η εξέταση) είναι ασαφές ή θετικό και:

(α) είτε το αποτέλεσμα της 2ης (ιστοπαθολογικής) εξέτασης είναι θετικό,

(β) είτε το αποτέλεσμα της 3ης (ανοσοϊστοχημείας ή ανοσοαποτύπωση) εξέτασης είναι θετικό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

1. Κατάλογος κρατών-μελών με αναθεωρημένο πρόγραμμα ΣΕΒ:

- I. Αυστρία
- II. Βέλγιο
- III. Γαλλία
- IV. Γερμανία
- V. Δανία
- VI. Ελλάδα
- VII. Εσθονία

- VIII. Ιρλανδία
- IX. Ισπανία
- X. Ιταλία
- XI. Κάτω Χώρες
- XII. Κροατία
- XIII. Κύπρος
- XIV. Λετονία
- XV. Λιθουανία
- XVI. Λουξεμβούργο
- XVII. Μάλτα
- XVIII. Ουγγαρία
- XIX. Πολωνία
- XX. Πορτογαλία
- XXI. Σλοβακία
- XXII. Σλοβενία
- XXIII. Σουηδία
- XXIV. Τσεχική Δημοκρατία
- XXV. Φινλανδία

2. Κατάλογος λοιπών κρατών-μελών:

- I. Βουλγαρία
- II. Ρουμανία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

1. Επιτήρηση τύπου Α

Η εφαρμογή της επιτήρησης τύπου Α θα καταστήσει δυνατή την ανίχνευση της ΣΕΒ σε ονομαστικό επιπολασμό τουλάχιστον ενός κρούσματος ανά 100.000, στον πληθυσμό των ενήλικων βοοειδών στη συγκεκριμένη χώρα ή περιοχή, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95%.

2. Επιτήρηση τύπου Β

Η εφαρμογή της επιτήρησης τύπου Β θα καταστήσει δυνατή την ανίχνευση της ΣΕΒ σε ονομαστικό επιπολασμό τουλάχιστον ενός κρούσματος ανά 50.000, στον πληθυσμό των ενήλικων βοοειδών στη συγκεκριμένη χώρα ή περιοχή, με επίπεδο εμπιστοσύνης 95%.

Ο ονομαστικός επιπολασμός χρησιμοποιείται για να καθοριστεί το μέγεθος μιας έρευνας με βάση τιμές- στόχους. Αν ο πραγματικός επιπολασμός είναι μεγαλύτερος από τον ονομαστικό επιπολασμό του, η έρευνα είναι πολύ πιθανό να ανιχνεύσει τη νόσο.

Επισημαίνεται ότι ο πληθυσμός των βοοειδών της χώρας ηλικίας άνω των 24 μηνών ήταν κατά τα τρία τελευταία χρόνια (2020-2022) μεταξύ 400.000 και 500.000 ζώων.

3. Βαθμοί για την επιτήρηση των υποπληθυσμών βοοειδών και τιμές-στόχοι

Για τους σκοπούς της επιτήρησης και τη βαθμολόγηση στο πλαίσιο αυτής, έχουν προσδιοριστεί οι

ακόλουθοι τέσσερις υποπληθυσμοί βοοειδών:

(α) βοοειδή ηλικίας άνω των 30 μηνών που παρουσιάζουν διαταραχές της συμπεριφοράς ή κλινικά συμπτώματα που δημιουργούν υπόνοιες ΣΕΒ (κλινικές υπόνοιες),

(β) βοοειδή ηλικίας άνω των 30 μηνών που: (αα) δεν μετακινούνται, βρίσκονται σε κατάκλιση, δεν μπορούν να σταθούν όρθια ή να περπατήσουν χωρίς βοήθεια, (ββ) που αποστέλλονται για επείγουσα σφαγή και (γγ) με μη φυσιολογικές παρατηρήσεις κατά τον προ της σφαγής έλεγχο (υποχρεωτική ή επείγουσα σφαγή),

(γ) βοοειδή ηλικίας άνω των 30 μηνών που βρέθηκαν νεκρά ή θανατώθηκαν στην εκμετάλλευση, κατά τη μεταφορά ή σε σφαγείο (νεκρά ζώα),

(δ) βοοειδή ηλικίας άνω των 36 μηνών κατά τη συνήθη σφαγή.

Τα δείγματα εγκεφάλων βοοειδών που ελέγχονται κατά την επιτήρηση της νόσου βαθμολογούνται με βάση τους συντελεστές που καθορίζονται στον πίνακα 1 και πρέπει να πληρούν τις τιμές-στόχους που παρατίθενται στον πίνακα 2. Όλες οι κλινικές υπόνοιες διερευνώνται, ανεξαρτήτως των βαθμών που έχουν συγκεντρώσει. Κάθε χώρα πρέπει να επιλέγει δείγμα προερχόμενο από τουλάχιστον τρεις από τους τέσσερις υποπληθυσμούς. Το σύνολο των βαθμών, για τα δείγματα που έχουν συλλεχθεί, σωρεύεται για ανώτατη περίοδο επτά συναπτών ετών, ώστε να επιτευχθούν οι τιμές-στόχοι για μια συγκεκριμένη χώρα ή περιοχή.

Πίνακας 1

Συντελεστές για τον υπολογισμό του βαθμού επιτήρησης της ΣΕΒ, ανά συγκεκριμένο υποπληθυσμό και ηλικιακή κατηγορία

Υποπληθυσμός επί του οποίου ασκείται επιτήρηση			
Συνήθης σφαγή ⁽¹⁾	Νεκρά ζώα ⁽²⁾	Υποχρεωτική σφαγή ⁽³⁾	Κλινικές υπόνοιες ⁽⁴⁾
Ηλικία ≥ 1 έτους και < 2 ετών			
0.01	0.2	0.4	Άνευ αντικειμένου
Ηλικία ≥ 2 ετών και < 4 ετών (νεαρό ενήλικο ζώο)			
0.1	0.2	0.4	260
Ηλικία ≥ 4 ετών και < 7 ετών (μέσης ηλικίας ζώο)			
0.2	0.9	1.6	750
Ηλικία ≥ 7 ετών και < 9 ετών (μεγαλύτερης ηλικίας ζώο)			
0.1	0.4	0.7	220
Ηλικία ≥ 9 ετών (ηλικιωμένο ζώο)			
0.0	0.1	0.2	45

(1) Βοοειδή ηλικίας άνω των 36 μηνών κατά τη συνήθη σφαγή.

(2) Βοοειδή ηλικίας άνω των 30 μηνών που βρέθηκαν νεκρά ή θανατώθηκαν στην εκμετάλλευση, κατά τη μεταφορά ή σε σφαγείο (νεκρά ζώα).

(3) Βοοειδή ηλικίας άνω των 30 μηνών που δεν μετακινούνται, βρίσκονται σε κατάκλιση, δεν μπορούν να σταθούν όρθια ή να περπατήσουν χωρίς βοήθεια· βοοειδή ηλικίας άνω των 30 μηνών που αποστέλλονται για επείγουσα σφαγή ή με μη φυσιολογικές παρατηρήσεις κατά τον έλεγχο προ σφαγής (υποχρεωτική ή επείγουσα σφαγή).

(4) Βοοειδή ηλικίας άνω των 30 μηνών που παρουσιάζουν διαταραχές της συμπεριφοράς ή κλινικά συμπτώματα που δημιουργούν υπόνοιες ΣΕΒ (κλινικές υπόνοιες).

Πίνακας 2

Τιμές-στόχοι για διαφορετικά μεγέθη πληθυσμών ενήλικων βοοειδών σε μια χώρα ή σε μια περιοχή, κατά την επιτήρηση τύπου Α και τύπου Β. (Παραλείπονται τα μεγέθη πληθυσμού που είναι μικρότερα από 300.000 ζώα για λόγους συντόμευσης)

Μέγεθος πληθυσμού ενήλικων βοοειδών (24 μηνών και άνω)	Επιτήρηση τύπου Α	Επιτήρηση τύπου Β
> 1.000.000	300.000	150.000
900.001 – 1.000.000	214.600	107.300
800.001 – 900.000	190.700	95.350
700.001 – 800.000	166.900	83.450
600.001 – 700.000	143.000	71.500
500.001 – 600.000	119.200	59.600
400.001 – 500.000	95.400	47.700
300.001 – 400.000	71.500	35.750

Η παρούσα να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Η απόφαση ισχύει για το έτος 2023.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Συμεών Κεδίκογλου

Πίνακας Διανομής

1. Γενικές Διευθύνσεις και Διευθύνσεις Κτηνιατρικής Περιφερειών της χώρας, στις έδρες τους
2. Διευθύνσεις/Υποδιευθύνσεις/Τμήματα Κτηνιατρικής των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Περιφερειακών Ενοτήτων της χώρας, στις έδρες τους
3. Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης:
  - I. Τμήμα Κτηνιατρικού Εργαστηρίου Λάρισας
  - II. Τμήμα Κτηνιατρικού Εργαστηρίου Ιωαννίνων
  - III. Τμήμα Ιολογικών-Ρικετσιακών Νοσημάτων και ΜΣΕ
4. Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών, Τμήμα Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδους Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων